

Lokkalainen Johanna Rissanen:

Sompiolaisuus on ymmärrystä siitä, että me emme ole luonnon yläpuolella

Kuten Tokion olympialaiset, niin ovat nämäkin juhlamme kypsyneet vuodella. Mutta tänään olemme vihdoin päässeet kokontumaan yhteen. Haluan onnitella elokuun 22.päivänä vuonna 1970 perustettua Sompio-seuraa 51:stä tähän astisesta vuodesta.

Yhdistyksemme perustamisen tarkoituksena oli, että seura kokoaisi entisen Sompion asukkaat ja heidän jälkeläisensä keskinäiseen yhteistoimintaan säilyttääkseen heissä kiintymyksen kotiseutua kohtaan. Pyrittiin, että seuran kautta heräisi muunmuassa harrastus Sompion seudun entisyyden ja kotiseutumme erityislaatuisuuden vaalimista kohtaan.

Nämäkin teemat olivat mielessäni tänä juhannuksena. Päätimme lähteä lapsuudennaapurini, toisen lokkalaisen nuoren naisen kanssa, juhannusvaellukselle Ruijanpolulle. Historiallinen Ruijanpolku, reitti, joka yhdisti Sompion Riestosta aina Norjaan saakka, mainitaan kirjallisissa lähteissä jo vuonna 1598. Tänä kesänä Ruijan polun yöttömän yön hiljaisuus oli minulle paikka miettiä sitä, millaisena sompiolaisuus minulle, 1980-luvun puolenvälin jälkeen syntyneelle tänään näyttäytyy.

Ensimmäisenä minulle tuli mieleen se, että sompiolaisuus on sitkeyttä. Täällä minua ennen eläneet, ja tällä hetkellä elävät, tuntevat ja kokevat arkipäivässään, että Sompiossa eläminen mahdollistuu ahkeruudella, yrittämisellä ja yhteisellä tekemisellä. Täällä osataan pyytää ja antaa apua, ilman sitä olisi melkein mahdotonta pärjätä. Eikä avun pyytämistä tai antamista räknätä, se on luonnollista ja kuuluu asiaan. Yhteinen tekeminen heijastuu arkipäivään ja perheiden ja sukujen välisiin suhteisiin. Kaikki ei aina mene, kuten on suunnitellut, ainakaan ensimmäisellä kerralla, mutta sompiolainen ei hötkeyle, vaan yrittää uudelleen.

Olen valehtelematta ylpeä siitä, että osa verestäni on sompiolaista ja olen saanut kasvaa aikuiseksi pienessä kyläyhteisössä. Se on antanut minulle vahvan pohjan laajentaa näkökulmaani myös muualle maailmaan. Olin 4-vuotias, kun muutimme Lokan kylään. Äitini on allasevakko veden alle jääneestä Neitykäisenrovasta. Ystäväni muualla Suomessa ovat joskus ihmetelleet, kun arkisessa puheessa minulla vilahtelee niin paljon eri henkilöiden nimiä kotoa. He ovat hämmästellleet sitä, että miten minulla voikin olla niin suuri suku. Olen sitten selittänyt, ettei kyseinen henkilö, josta olen kertonut, välttämättä edes ole minun tätini, setäni tai ensimmäinen serkkuni, vaan kyläläinen, kenet olen tuntenut koko elämäni ja ketä myös menen aina tervehtimään, kun maailmalta kotikylään palaan. Pienessä kylässä kasvaessa olen saanut paljon enemmän kuin pelkän ydinperheen.

Sompiolaisuus on ymmärrystä siitä, että me emme ole luonnon yläpuolella. Emme voi häikäilemättömästi riistää tai käyttää luonnonvaroja, koska niiden uusiutuminen on hidasta tai jopa mahdotonta. Metsien ja vesien liha- ja kala-aitat eivät ole ehtymättömiä. Nykyään luonnon katovuodet eivät enää näännytä nälkään, mutta yhä edelleen on arkisia töitä, jotka vaativat ikkunasta ulos katsomista ja kekseliäisyyttä. Mutta jos luonto ottaa niin se myös antaa. Se on tasapuolista.

Sompiolaisuus on antanut minulle rikkauden siitä, että en ole pelkästään saanut kasvaa lähellä luontoa vaan olen kasvanut luonnossa. Olen viettänyt lapsuuden kesiä telttaillemalla Lokan vaarassa, kalastanut Luirolla, kiivennyt Vuoltiselle ja saanut käydä vasanleikossa. Sain käydä peruskoulun omassa kotikylässä. Lapsena kesäpäivieni suurin ongelma oli se, että menisinkö ensiksi uimaan Vuoltisensuuhun vaiko

Mannisenrantaan? Sompiossa lapset saivat pienestä pitäen ottaa osaa aikuisten mukana myös arkisiin töihin. Se on osa kulttuurihistoriaamme. Nyt kolmikymppisenä se näyttäytyy onnellisena aikana.

Hyvä kuulija. Sompio-seuran 51. ensimmäisen vuoden aikana niin maailmassa, Suomessa kuin Sompiossakin on tapahtunut paljon muutoksia. Osa niistä on ollut meille myönteisiä, osa ei niinkään. Ajattelen, että tulevaisuudessakin muutokset ovat väistämättömiä ja ainakaan kokonaan niitä ei voi ennalta tietää. Kaikesta huolimatta, koen, että niin kauan kuin Sompio ja sompiolaiset elävät arkista elämäänsä sitkeydellä, yhteisen tekemisen ja yrittämisen kautta, käsi kädessä luonnon kanssa ja näitä meille tärkeitä asioita myös puolustaen, on tulevaisuutemme valoisa.

Oulussa 5.8.2021

Johanna Rissanen

Sompio-seuran 50-vuotisjuhlassa Muteniassa 7.8.2021